YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
13 päivänä helmikuuta 1985 *

Asiassa 293/83,

jonka Tribunal de première instance de Liège on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Françoise Gravier

vastaan

Liègen kaupunki,

kuultaviksi haastettuina
Belgian valtio ja Communauté française,

ennakkoratkaisun erityisesti ETY:n perustamissopimuksen 7 ja 59 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti A. J. Mackenzie Stuart, jaostojen puheenjohtajat G. Bosco, O. Due ja C. Kakouris sekä tuomarit T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot ja R. Joliet,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: Sir Gordon Slynn,
kirjaaja: hallintovirkamies D. Louterman,
**

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal de première instance de Liège on esittänyt 23.12.1983 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.12.1983, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä, jotka koskevat perustamissopimuksen 7 artiklan tulkintaa.

2 Kysymykset on esitetty välitoimimenettelyn yhteydessä, jossa Liègen Académie royale des beaux-artsin opiskelija Françoise Gravier vaatii, että Liègen kaupunkia kielletään vaatimasta häneltä "minervaliksi" kutsuttua opintomaksua, jota ei vaadita belgialaisilta opiskelijoilta. Liègen kaupunki kutsui kuultavaksi Belgian valtion, joka on laatinut kiertokirjeet, joissa vaaditaan minervalin perimistä, ja Communauté française, joka on alueellinen julkisyhteisö, jonka toimivaltaan taideopetus kuuluu.

3 Esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että tiettyjä opetusta koskevan lainsäädännön säännöksiä muuttavan 29.5.1959 annetun lain (*Moniteur belge*, 19.6.1959) 12 artiklan mukaan Belgiassa peruskoulutus ja keskiasteen opinnot ovat maksuttomia julkisissa ja valtionapua saavissa oppilaitoksissa, ja keskiasteen koulutuksen jälkeiset oppilaitokset ja korkeakoulut voivat periä ainoastaan pieniä kirjoittautumismaksuja, joiden tarkoituksena on rahoittaa niiden sosiaalipalveluita. Poiketen siitä, mitä kyseisessä 12 artiklassa säädetään, on kansallisen koulutustalousarvion sisältävissä laeissa annettu kuitenkin joka vuosi lukuvuodesta 1976–1977 alkaen ministeriölle lupa asettaa "minervali sellaisille ulkomaalaisille oppilaille ja opiskelijoille, joiden vanhempien kotipaikka ei ole Belgiassa, ja jotka saavat valtion oppilaitoksessa tai valtion

** ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:
- kantaja Gravier, edustajanaan asianajaja L. Mission,
- Liègen kaupunki, edustajanaan asianajaja J. E. Derwal,
- Belgian valtio ja Communauté française, edustajinaan asianajajat B. Perin ja F. Herbert,
- Tanskan hallitus, asiamiehenään L. Mikaelsen,
- Ison-Britannian hallitus, asiamiehenään J. R. J. Braggins,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Durand ja G. Kremlis, kuultuaan julkisasiamiehen 16.1.1985 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

tukemassa oppilaitoksessa esikoulu-, peruskoulu- tai erityisopetusta, keskiasteen opetusta, alempaa tai ylempää korkeakouluopetusta taikka toisen ja kolmannen asteen teknistä opetusta".

4 Tämän säännöksen perusteella – tässä tapauksessa vuoden 1983 talousarviolain 15 artiklan perusteella – kansallisen koulutuksen ministeriö asetti 30.6.1983 päivätyllä kiertokirjeellään N:o 83.24 G (*Moniteur belge*, 3.2.1984) "lukuvuodeksi 1983–1984, kuten edeltäneiksikin vuosiksi, minervalin – – oppilaille ja opiskelijoille, jotka eivät ole Belgian kansalaisia ja jotka opiskelevat jossain oppilaitoksessa, joka antaa kokopäiväistä valtion järjestämää tai tukemaa taidealan opetusta". Kiertokirjeen mukaan minervalin maksamisesta on vapautettu muun muassa opiskelijat, joiden vanhemmista jompikumpi on Belgian kansalainen, opiskelijat, jotka ovat Luxemburgin kansalaisia, sekä opiskelijat, joiden Belgiassa asuva isä tai äiti työskentelee maassa päätoimisesti tai saa maassa tuloja tai eläkettä ja jota verotetaan Belgiassa.

5 Pääasian kantaja Françoise Gravier on Ranskan kansalainen, jonka vanhemmat asuvat Ranskassa. Hän tuli Belgiaan vuonna 1982 opiskellakseen Liègen Académie royale des beaux-artsissa sarjakuvataidetta, joka kuuluu nelivuotisiin taidekorkeakouluopintoihin. Hän anoi lukuvuoden 1982–1983 osalta vapautusta ulkomaalaisille taidekorkeakouluopintoja suorittaville opiskelijoille määrätystä 24 622 Belgian frangin suuruisesta minervalista. Académie royale ilmoitti hänelle 7.10.1983 päivätyllä kirjeellä, että hakemus oli hylätty, koska "kaikkien ulkomaalaisten opiskelijoiden on ymmärrettävä, etteivät opinnot ole maksuttomia, ja että heidän on varauduttava minervalin maksamiseen".

6 Sen jälkeen kun Françoise Gravier'n hakemus oli hylätty, häntä pyydettiin maksamaan minervali lukuvuosilta 1982–1983 ja 1983–1984. Koska vaadittuja määriä ei ollut maksettu annetussa määräajassa, hänen ei annettu ilmoittautua opiskelijaksi lukuvuodeksi 1983–1984. Tästä seurasi, ettei hänen oleskelulupaansa Belgiassa pidennetty. Tässä tilanteessa hän kääntyi Tribunal de première instance de Liègen puheenjohtajan puoleen, jotta hän saisi vapautuksen minervalin maksamisesta ja hänelle annettaisiin kaikki hänen oleskelulupansa pidentämiseksi Belgiassa tarvittavat todistukset.

7 Tribunalin puheenjohtajan luona käydyn menettelyn aikana kantaja kiisti niiden ministeriön kiertokirjeiden pätevyyden, joilla minervali oli asetettu. Hän väitti, ettei häntä voida velvoittaa maksamaan minervalia, jota ei vaadita Belgian kansalaisilta, ensinnäkin siksi, että sellainen velvollisuus olisi perustamissopimuksen 7 artiklassa kiellettyä kansalaisuuteen perustuvaa

syrjintää, ja toiseksi, koska Belgiaan opiskelemaan tulevalla toisen jäsenvaltion kansalaisella on oltava oikeus opiskella perustamissopimuksen 59 artiklassa tarkoitettuna palvelujen vastaanottajana.

8 Pääasian vastaaja Liègen kaupunki vakuutti, että kantajalle oli annettu väliaikainen kirjoittautumistodistus, jonka avulla hänen oli ollut mahdollista laillistaa oleskelunsa Belgiassa. Muuten Liègen kaupunki oli sitä mieltä, että on kuultaviksi kutsuttujen Belgian valtion ja Communauté française asia vastata minervalin maksamiseen liittyviä kiertokirjeitä koskeviin syytöksiin.

9 Todettuaan hakemuksen kiireelliseksi tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi asia oli saatettu, arvioi, että asiaan liittyy yhteisön oikeuden tulkintaa koskeva ongelma ja että asian käsittelyä oli lykättävä, kunnes yhteisöjen tuomioistuin olisi ottanut kantaa seuraaviin ennakkoratkaisukysymyksiin:

"1) Onko yhteisön oikeuden mukaista katsoa, että sellaiset Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden kansalaiset, jotka tulevat toisen jäsenvaltion alueelle yksinomaan saadakseen säännöllistä opetusta jossain oppilaitoksessa, joka antaa etenkin ammatillista koulutusta, kuuluvat kyseisen oppilaitoksen suhteen 25 päivänä maaliskuuta 1957 tehdyn Rooman sopimuksen 7 artiklan soveltamisalaan?

2) Jos vastaus on myöntävä, mitkä ovat ne perusteet, joiden avulla voidaan ratkaista, kuuluuko sarjakuvataidekoulutus Rooman sopimuksen soveltamisalaan?"

10 Ennakkoratkaisupyyntöä koskevan päätöksen perusteluiden mukaan kansallinen tuomioistuin on katsonut, että väite, jonka mukaan ilmoittautumisen Liègen kaupungin Académie des beaux-artsin kaltaiseen oppilaitokseen olisi oltava maksutonta myös muiden jäsenvaltioiden kansalaisille, jos se on sitä belgialaisille, voidaan hyväksyä ainoastaan, jos ETY:n perustamissopimuksen määräykset voivat koskea kantajaa, joka on tullut Belgiaan yksinomaan opiskelemaan. Sen jälkeen kun ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa päätöksessä todettiin, ettei ole olemassa yksiselitteistä vastausta siihen, onko opiskelijoita pidettävä palvelujen vastaanottajina, siinä selitetään, että vaikka vastaus olisi kielteinen, ei siitä voitaisi päätellä, ettei koulutuksen saaminen kuuluisi perustamissopimuksen soveltamisalaan. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 152/82, Forcheri, 13.7.1983 antamasta tuomiosta (Kok. 1983, s. 2323) seuraa, että tietyissä olosuhteissa se, että muiden jäsenvaltioiden kansalaisilta edellytetään ammatillisen koulutuksen saamiseksi sellaisen

kirjoittautumismaksun maksamista, jota ei vaadita maan omilta kansalaisilta, voi kuulua perustamissopimuksen soveltamisalaan.

11 Kun tämä on esitettyjen kysymysten tausta, on tarkasteltava ensin, onko ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa päätöksessä tarkoitetun minervalin periminen perustamissopimuksen 7 artiklassa tarkoitettua "kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää".

12 Belgian valtio ja Communauté française ovat esittäneet yhteisöjen tuomioistuimessa, että se, että ulkomaalaisia opiskelijoita vaaditaan osallistumaan opintojen rahoittamiseen, johtuu vuodesta 1976 alkaen Belgiassa vallinneesta epätasapainosta maassa opiskelevien ulkomaalaisten opiskelijoiden ja ulkomailla asuvien belgialaisten opiskelijoiden välillä. Koska tämä epäsuhta on vaikuttanut vakavasti kansalliseen koulutustalousarvioon, Belgian hallituksen on ollut pakko pyytää opiskelijoita, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia ja jotka eivät yleensä maksa veroja Belgiaan, osallistumaan kohtuullisessa määrin koulutuskustannuksiin. Tällainen kustannuksiin osallistuminen ei suinkaan ole syrjintää, vaan sillä asetetaan ulkomaalaiset opiskelijat samaan asemaan kuin Belgian kansalaiset.

13 Komissio on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle lukuja, joista ilmenee, että opiskelijoiden liikkuvuus yhteisössä on mittasuhteiltaan rajallinen ilmiö, mutta niiden opiskelijoiden, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, osuus kaikista opiskelijoista on Belgiassa suurempi kuin muissa jäsenvaltioissa. Toimitetut tiedot osoittavat myös, että Belgia on ainoa jäsenvaltio, joka vaatii ulkomaalaisilta opiskelijoilta lukukausimaksun maksamista; Kreikka kuitenkin vaatii vastavuoroisuussyistä samanlaista maksua Kreikan yliopistoihin ilmoittautuvilta belgialaisilta opiskelijoilta. Lisäksi komissio katsoo, että kiistanalaisen minervalin asettamisesta seuraa, että muiden jäsenvaltioiden kansalaisia ja opiskelijoita, jotka ovat Belgian kansalaisia, kohdellaan eri tavoin riippumatta siitä, maksavatko belgialaiset opiskelijat tai heidän vanhempansa veroja Belgiaan, ja että tämä ero perustuu opiskelijoiden kansalaisuuteen.

14 On otettava huomioon, että edellä kuvaillusta Belgian lainsäädännöstä ja minervalin asettamiskäytännöstä ilmenee, että taidekorkeakouluopetuksen kustannuksia ei siirretä opiskelijoille, jotka ovat Belgian kansalaisia, kun taas ulkomaalaisten opiskelijoiden on katettava osa näistä kuluista. Näin ollen eriarvoinen kohtelu perustuu kansalaisuuteen, mihin ei vaikuta se seikka, että belgialaisten ja ulkomaalaisten opiskelijoiden väliseen erotteluun on tehty tiettyjä poikkeuksia, joista osa perustuu kansalaisuuteen, kuten luxemburgilai-

sia opiskelijoita koskevassa erityistapauksessa, ja osa muihin perusteisiin, kuten siihen, että opiskelijan vanhemmat asuvat Belgiassa ja ovat siellä verovelvollisia.

15 Tällaista kansalaisuuteen perustuvaa eriarvoista kohtelua on pidettävä perustamissopimuksen 7 artiklassa kiellettynä syrjintänä silloin, kun se kuuluu perustamissopimuksen soveltamisalaan.

16 Ison-Britannian ja Tanskan hallitukset ilmaisivat tätä kysymystä koskevan huolensa. Niiden käsityksen mukaan käsiteltävänä oleva tapaus tuo esiin periaatteellisia ongelmia, joiden merkitys on laajempi kuin belgialaisen tuomioistuimen esittämät ennakkoratkaisukysymykset. Kiistettyään väitteen, jonka mukaan henkilöä, joka haluaa opiskella toisessa jäsenvaltiossa, voitaisiin pitää palvelujen vastaanottajana, hallitukset väittivät, että perustamissopimuksen 7 artiklassa ei kielletä jäsenvaltiota kohtelemasta omia kansalaisiaan edullisemmin koulutusalalla, etenkin mitä tulee koulutukseen pääsyyn, opiskelustipendeihin ja -avustuksiin, muihin opiskelijoille myönnettäviin sosiaalisiin etuuksiin sekä opiskelijoiden osallistumiseen koulutuskustannuksiin. Hallitusten mukaan kaikilla jäsenvaltioilla on näissä kysymyksissä erityisiä velvollisuuksia omia kansalaisiaan kohtaan.

17 Komissio puolestaan tukee pääasiallisesti väitettä, jonka mukaan minervalin periminen opiskelijoilta, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, ei ole perustamissopimuksen 59 artiklan mukaista, koska minervalia ei peritä kotimaisilta opiskelijoilta. Ainoastaan toissijaisesti komissio väittää, että minervalin asettaminen on perustamissopimuksen 7 artiklan vastaista kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää. Perustamissopimuksen 48, 52, 59 ja 128 artiklan määräykset kattavat tosiasiassa ammatilliseen koulutukseen osallistumisen, joka kuuluu näin ollen perustamissopimuksen soveltamisalaan.

18 Koska näkemykset asiasta ovat näin erilaisia, on syytä täsmentää aluksi ongelman luonnetta. Ensinnäkään esitetyt kysymykset eivät liity opetuksen järjestämiseen eivätkä edes sen rahoittamiseen, vaan siihen, että koulutukseen pääsemiselle asetetaan taloudellinen kynnys, joka koskee ainoastaan ulkomaalaisia opiskelijoita. Toiseksi kyseessä on tarkasti määritelty koulutusmuoto, eli "ammatillinen koulutus" ensimmäisessä kysymyksessä ja "sarjakuvataidekoulutus" toisessa kysymyksessä.

19 Ensinnäkin on todettava, että vaikka koulutuksen järjestäminen ja koulutuspolitiikka sinänsä eivät kuulu aloihin, jotka perustamissopimuksessa on määrätty yhteisön toimielinten toimivallan alaisiksi, koulutukseen ja oppisopimuskoulu-

tukseen pääsyä ja osallistumista, erityisesti ammatillisen koulutuksen osalta, on säännelty yhteisön oikeudessa.

20 Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 (EYVL L 257, s. 2) 7 artiklassa säädetään, että työntekijänä jäsenvaltion kansalaisella, joka työskentelee toisessa jäsenvaltiossa, on oltava sama oikeus ja yhtäläiset edellytykset kuin kotimaisilla työntekijöillä osallistua koulutukseen ammatillisissa oppilaitoksissa sekä uudelleen- ja jatkokoulutuskeskuksissa. Saman asetuksen 12 artiklassa taataan toisessa jäsenvaltiossa työskentelevien jäsenvaltion kansalaisten lapsille pääsy peruskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen samoin edellytyksin kuin omille kansalaisille.

21 Mitä tulee erityisesti ammatilliseen koulutukseen, perustamissopimuksen 128 artiklassa määrätään, että neuvosto vahvistaa yleisperiaatteet sellaisen yhteisen ammattikoulutuspolitiikan toteuttamiseksi, jolla voidaan myötävaikuttaa valtioiden talouden ja yhteismarkkinoiden sopusointuiseen kehitykseen. Näistä yleisperiaatteista 2.4.1963 tehtyyn neuvoston päätökseen 63/266/ETY (EYVL 1963, s. 1338) sisältyy ensimmäinen periaate, jonka mukaan "yleisperiaatteiden on tarjottava jokaiselle mahdollisuus hankkia tarkoituksenmukainen koulutus ottaen asianmukaisesti huomioon vapaus valita ammatti ja koulutuslaitos".

22 Se erityishuomio, jota yhteisön toimielimet ovat osoittaneet ammatilliseen koulutukseen pääsyyn ja sen parantamiseen liittyviä ongelmia kohtaan, käy lisäksi ilmi "yleisistä suuntaviivoista" (EYVL C 81, s. 5), jotka neuvosto antoi vuonna 1971 yhteisön tason toimintaohjelman laatimiseksi ammatillisen koulutuksen alalla, 13.12.1976 annetusta neuvoston ja neuvostoon kokoontuneiden opetusministereiden päätöslauselmasta (EYVL C 308, s. 1), joka koski toimenpiteitä, jotka olisi toteutettava nuorten valmentamiseksi paremmin työelämään ja heidän koulutuksesta työelämään siirtymisensä helpottamiseksi, sekä 11.7.1983 annetusta neuvoston päätöslauselmasta (EYVL C 193, s. 2), joka käsitteli ammattikoulutuspolitiikkaa Euroopan yhteisössä 80-luvulla.

23 Perustamissopimuksen 128 artiklassa mainittua yhteistä ammattikoulutuspolitiikkaa luodaan siis parhaillaan asteittain. Se on lisäksi välttämätön osa yhteisöjen toimintoja, joilla pyritään toteuttamaan muun muassa henkilöiden vapaa liikkuvuus, työvoiman liikkuvuus sekä työntekijöiden elintason parantaminen.

24 Erityisesti ammatilliseen koulutukseen pääsy voi edistää henkilöiden vapaata liikkuvuutta koko yhteisössä antamalla heille mahdollisuuden hankkia pätevyys siinä jäsenvaltiossa, jossa he aikovat työskennellä, ja tarjoamalla heille tilaisuuden täydentää koulutustaan ja kehittää erityistaipumuksiaan siinä jäsenvaltiossa, jonka ammatilliseen koulutukseen sisältyy sopiva erikoistumismahdollisuus.

25 Kaikesta edellä esitetystä ilmenee, että ammatilliseen koulutukseen pääsyn edellytykset kuuluvat perustamissopimuksen soveltamisalaan.

26 Ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että opintomaksun, kirjoittautumismaksun tai lukukausimaksun asettaminen muiden jäsenvaltioiden opiskelijoille ammatillisen opetuksen saamisen edellytykseksi on perustamissopimuksen 7 artiklassa kiellettyä kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää, jos vastaavaa maksua ei ole asetettu kotimaisille opiskelijoille.

27 Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa vielä selvittää, mitkä ovat ne perusteet, joiden avulla voidaan ratkaista, onko sarjakuvataideopetus ammatillista koulutusta.

28 Edellä mainitun päätöksen 63/266/ETY mukaisesti yhteisen ammatillista koulutusta koskevan politiikan toteuttamisen yleisperiaatteet koskevat "koulutusta, jota annetaan nuorille ja aikuisille, jotka voivat työskennellä tai työskentelevät eri työtehtävissä aina työnjohtotasolle asti". Tällaisen yhteisen politiikan pitäisi "antaa jokaiselle mahdollisuus hankkia tietyn ammatin harjoittamisen edellyttämät tekniset tiedot ja taidot ja saavuttaa korkein mahdollinen koulutustaso tukemalla samalla erityisesti nuorten henkistä ja eettistä kehitystä, kansalaiskasvatusta sekä fyysistä kehitystä".

29 Edellä mainituissa neuvoston vuonna 1971 antamissa yleisissä suuntaviivoissa vahvistetaan, että ammatillisen koulutuksen tavoitteena on oltava "tarjota koko väestölle mahdollisuus tarkoituksenmukaiseen yleiseen ja ammatilliseen koulutukseen, täydennyskoulutukseen ja aikuiskoulutukseen, jonka avulla kukin voi kehittää itseään ja luoda ammatillista uraa taloudessa, jonka tarpeet muuttuvat jatkuvasti".

30 Edellä kerrotusta seuraa, että kaikenlainen koulutus, joka pätevöittää tiettyä ammattia tai työtä varten tai joka antaa erityisvalmiudet tällaisen ammatin harjoittamiseen tai tällaisen työn tekemiseen, on ammatillista koulutusta riippumatta oppilaiden tai opiskelijoiden iästä tai koulutustasosta; näin myös siinä tapauksessa, että koulutusohjelmaan kuuluu yleissivistävä osa.

31 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että ammatillisen koulutuksen käsite kattaa taidekorkeakoulussa annettavan sarjakuvataideopetuksen, jos opetus pätevöittää opiskelijaa tiettyä ammattia tai työtä varten taikka antaa hänelle erityisvalmiudet tällaisen ammatin harjoittamiseen tai tällaisen työn tekemiseen.

Oikeudenkäyntikulut

Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ison-Britannian ja Tanskan hallituksille sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Tribunal de première instance de Liègen 23.12.1983 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Opintomaksun, kirjoittautumismaksun tai lukukausimaksun asettaminen muiden jäsenvaltioiden opiskelijoille ammatillisen opetuksen saamisen edellytykseksi on perustamissopimuksen 7 artiklassa kiellettyä kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää, jos vastaavaa maksua ei ole asetettu kotimaisille opiskelijoille.**

2) **Ammatillisen koulutuksen käsite kattaa taidekorkeakoulussa annettavan sarjakuvataideopetuksen, jos opetus pätevöittää opiskelijaa tiettyä ammattia tai työtä varten tai antaa hänelle erityisvalmiudet tällaisen ammatin harjoittamiseen tai tällaisen työn tekemiseen.**

Mackenzie Stuart Bosco Due Kakouris

Koopmans Everling Bahlmann Galmot Joliet

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä helmikuuta 1985.

P. Heim
kirjaaja

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti